

здійсненим уже в короткостроковій перспективі, легко масштабується і дозволяє зробити перші практичні кроки до забезпечення рівного доступу до інформації про безбар'єрність.

У міжнародному досвіді інформаційна безбар'єрність реалізується на базі локальних даних. У Великій Британії платформа AccessAble формується муніципалітетами у співпраці з університетами; у Німеччині Wheelmap покладається на громадську активність; у Канаді – дані про безбар'єрність інтегровані в національний портал відкритих даних, але формуються на локальному рівні. Усі ці приклади свідчать, що централізовані рішення можливі лише за наявності первинної інформації «знизу».

Отже, посилення спроможності громад виглядає найбільш доступним і адаптивним шляхом до побудови інформаційно безбар'єрного середовища в Україні. Воно не заперечує майбутню централізацію, але створює реалістичну стартову точку для впровадження змін. Рівний доступ до інформації – це не лише технічне завдання, а складова політики соціальної справедливості, яку має бути інтегровано в цифрову трансформацію публічного управління.

Список використаних джерел

1. Аналіз ставлення до питань безбар'єрності. *Центр соціальних змін та поведінкової економіки*. URL: <https://drive.google.com/file/d/17EETnj2nb97IFCRkiUN6jVvoKia8zsem/>

2. В Україні налічується 3 мільйони людей з інвалідністю – Жолнович. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3763345-v-ukraini-nalicutsa-3-miljoni-ludej-z-invalidnistu-zolnovic.html>

3. Безбар'єрність в Україні: сприйняття суспільством та запит на соціальні зміни. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3915189-bezbarernist-v-ukraini-sprijnatta-suspilstvom-ta-zapit-na-socialni-zmini.html>

Тарас ДИШЛЮК

*студент першого курсу освітньо-наукової програми
«Суспільна політика і врядування»*

ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ПРОВЕДЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ГОЛОСУВАННЯ НА МІСЦЕВИХ ВИБОРАХ

Ключові слова: електронне голосування, місцеві вибори, цифрова демократія, кібербезпека, довіра громадян.

Мета дослідження є: проаналізувати потенційні переваги та ризики впровадження електронного голосування на місцевому рівні в Україні, а також оцінити передумови для його ефективного реалізації в умовах євроінтеграційних процесів.

Виклад основного матеріалу. Електронне голосування (е-голосування) є проявом цифрової демократії та інструментом модернізації виборчого процесу, який активно розглядається в Україні, зокрема, у контексті євроінтеграції. Практика країн ЄС (Естонія, Швейцарія) демонструє, що при відповідному нормативному, технологічному й інституційному забезпеченні така форма участі громадян у виборах може бути ефективною та безпечною.

До переваг е-голосування відносяться [1]:

- підвищення доступності виборів для громадян, зокрема маломобільних груп, внутрішньо переміщених осіб та виборців за кордоном.

- спрощення процедур участі у голосуванні та зниження адміністративних витрат.

- оперативність підрахунку голосів та швидке оголошення результатів.

- зменшення випадків фальсифікацій, пов'язаних з паперовими бюлетенями.

Разом із тим, існує низка суттєвих ризиків [2]:

- загрози кібербезпеці: атаки на сервери, витік або фальсифікація результатів голосування.

- недостатній рівень цифрової грамотності частини виборців.

- низький рівень довіри громадян до державних цифрових інфраструктур.

- проблеми з ідентифікацією виборця та гарантією таємниці голосування.

Україна вже зробила певні кроки в напрямку діджиталізації виборчих процесів, зокрема, шляхом запровадження електронних сервісів ЦВК та розробки проєктів законів про е-голосування. Проте питання довіри, законодавчих рамок та технологічної готовності залишаються критично важливими [3].

Крім технічних і нормативних аспектів, важливо також враховувати соціально-політичні передумови для ефективного впровадження е-голосування. На думку дослідників та на мою також, довіра до цифрових виборчих технологій формується на основі стабільності демократичних інституцій, прозорості виборчих процесів та залучення громадян до ухвалення рішень [4]. Досвід країн Балтії свідчить, що широка участь

громадянського суспільства, публічний аудит систем е-голосування, а також прозоре інформування про переваги та обмеження нових технологій позитивно впливають на сприйняття таких змін населенням.

Не менш важливим є і міжнародний контекст: підтримка ЄС, зокрема через програми цифрового переходу та інституційного зміцнення, може стати важелем для подолання поточних бар'єрів у запровадженні е-голосування в Україні. Як наголошує Європейська комісія, цифровізація виборів є не лише технічним процесом, а частиною ширшого демократичного розвитку, що передбачає доступність, підзвітність та дотримання прав людини [5].

Висновки. Електронне голосування може стати вагомим кроком у напрямку посилення громадянської участі та демократичного врядування на місцевому рівні. Проте його впровадження має бути поступовим, з обов'язковим пілотуванням, прозорою комунікацією з громадськістю та створенням надійної кіберінфраструктури [6]. На мою думку, необхідно оновити нормативно-правову базу та провести інформаційно-освітню кампанію для підвищення цифрової грамотності населення та довіри до нової форми голосування.

Список використаних джерел

1. Про вибори народних депутатів України : Закон України від 17 лис. 2011 р. № 4061-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4061-17#Text>
  2. Центральна виборча комісія України. URL: <https://www.cvk.gov.ua>
  3. e-Voting: Challenges and Opportunities in the EU. URL: https://commission.europa.eu/document/download/23076478-987e-4dea-b9ef-df5e0dfd6cd2_en?filename=DG_JUST_EVoting_Report_pdf.pdf
  4. Krimmer R., Duenas-Cid D., Krivososova I. (2021). Cybersecurity and Trust in Internet Voting: The Role of Transparency. URL: <https://doi.org/10.1016/j.giq.2020.101547>
  5. Digitalisation of electoral processes in the EU: Challenges and opportunities. URL: https://ec.europa.eu/info/publications/digitalisation-electoral-processes_en
  6. Звіт ЦВК України щодо готовності до впровадження електронного голосування. URL: https://www.cvk.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/Zvit-CVK_2023.pdf
-